## Жеткізу процесінде логистикалық тізбектегі байланыстардың өзара әрекеттесуі.

Желілік құрылымды конфигурациялау кезінде функционалды негізде өндірушіге бөлуге болатын жеткізу тізбегінің қатысушыларын (әдетте, өндіруші жеткізу тізбегінің "өзегі" болып табылады және ол фокустық компанияға айналады), жеткізушілерді, оның ішінде бастапқы жеткізушіні, тұтынушыларды, соның ішінде" соңғы"; және " әр түрлі көмекші қызметтерді көрсететін делдалдар қызметтер. Оларға фокустық компания немесе тікелей өзара әрекеттесуді жанама түрде жүзеге асыратын барлық компаниялар кіреді, яғни. басынан аяғына дейін әртүрлі деңгейдегі жеткізушілер немесе тұтынушылар арқылы. Сонымен қатар, егер сіз барлық ықтимал қатысушыларды қосатын болсаңыз, онда жеткізу тізбегі сөзсіз басқару тиімсіз болатын ауқымдарға дейін өседі, өйткені бұл жағдайда бизнес-процестердің барлық қатысушылармен барлық байланыстарының интеграциясын ескеру қажет болады, бұл өнімсіз, егер мүмкін болса. Сондықтан тиімді басқару мақсатында фокустық компанияның бәсекеге қабілеттілігін және жалпы қатысушыларды жеткізу тізбегін қамтамасыз ету үшін ең маңыздыларын анықтауға мүмкіндік беретін өлшемдерді белгілеу қажет.

Әрбір қатысушының маңыздылығын олардың жеткізу тізбектерінде болып жатқан бизнес-процестерді қалыптастыруға және басқаруға әсер ету дәрежесі бойынша бағалауға болады: "тапсырыстарды жеткізуді және орындауды басқарудан бастап тұтынушылармен қарым-қатынасты басқаруға және оларға қызмет көрсетуге дейін. Тізбектің бір немесе басқа қатысушысы түпкілікті тұтынушыларға немесе басқа мүдделі тұлғаларға берілетін құндылыққа қалай әсер ететініне байланысты жеткізу тізбегінің барлық қатысушыларын негізгі (негізгі) қатысушыларға және қосалқы қатысушыларға бөлуге болады.

Жеткізу тізбегінің негізгі (негізгі) қатысушылары-жеткізу тізбегінде болып жатқан бизнес-процестерді қалыптастыруға және басқаруға тікелей әсер ететін тәуелсіз компаниялар немесе орталық Компанияның құрылымдық бөлімшелері (оның филиалдары немесе еншілес кәсіпорындары).

Жеткізу тізбегінің қосалқы қатысушылары-бұл жеткізу тізбегіндегі бизнес-процестерді қалыптастыруға және басқаруға айтарлықтай әсер етпейтін, тек негізгі қатысушыларға өз операцияларын орындау үшін ресурстарының бір бөлігін беретін компаниялар.

Мысалы, жеткізушіге жүктерді тасымалдауды жүзеге асыру үшін көлік құралын ұсынған, яғни бизнес-процесті орындау үшін ресурстар берген тасымалдаушы компания жеткізу тізбегінің қосалқы қатысушысы болып табылады, ал көлік компаниясының қызметтерін пайдаланған және

"тапсырысты орындауды басқару" бизнес-процесін тікелей жүзеге асыратын жеткізуші фирма тізбектің негізгі қатысушысы болып табылады жеткізу. Осылайша, жеткізу тізбегінің қосалқы қатысушылары өздерінің ресурстарын, білімдерін, мүмкіндіктерін немесе активтерін қамтамасыз ету арқылы тізбектің негізгі қатысушыларына қажетті қолдау көрсетеді.

Көмекші қатысушыларға мыналар жатады: - кәсіпкерлік қызметті жүргізу үшін негізгі қатысушыларға несие беретін банктер мен өзге де кредиттік мекемелер; - төлем жүйелері (VISA, Master-Card және т. б.); - сақтандыру компаниялары; - экспедиторлық және көлік ұйымдары; - күзет құрылымдары; - қоймаларды, өндірістік немесе сауда-саттықты жалға беретін фирмалар - лизингтік компаниялар; - консалтингтік фирмалар; - салық, кеден және басқа да органдар атынан мемлекеттік билік органдары; - өзге де мемлекеттік және мемлекеттік емес, коммерциялық және коммерциялық емес ұйымдар.

Негізгі және көмекші мүшелер арасындағы айырмашылықтар әрдайым айқын бола бермейді, өйткені бір компания негізгі және көмекші функцияларды бір уақытта орындай алады. Мысалы, қойма немесе өндіріс кеңістігін жалға беретін компания бір уақытта фокустық компания үшін шикізат пен материалдарды жеткізуші немесе дайын өнімді сатып алушы, яғни тұтынушы ретінде әрекет ете алады. Дегенмен, негізгі және көмекші қатысушыларды анықтауға мұндай сараланған тәсіл таңдалған жеткізу тізбегі шеңберінде ағындық процестерді басқаруды ұйымдастыруға, демек, айтарлықтай жеңілдетуге мүмкіндік береді.